

Дата: 14.10.2022

Урок 2

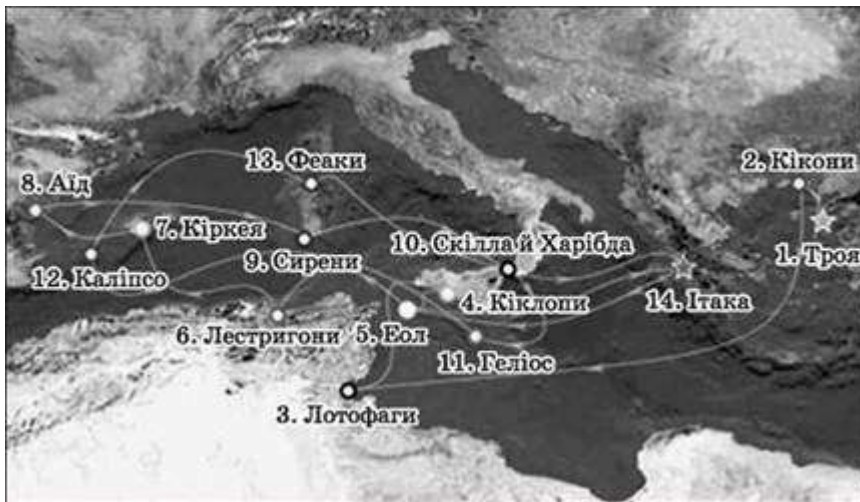
**Тема: Міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в Одиссеї.
Засудження насильства й несправедливості, самовпевненості й марнославства у творі - Давня Греція - ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ**

Мета — формувати компетентності: *предметні* (уміння визначати міфологічні, пригодницькі й побутові елементи епічного твору; аналітико-дослідницькі навички; культуру мовлення; мислення; естетичний смак; читацькі інтереси); *ключові* (уміння вчитися: прагнення нових знань; здатність критично осмислювати інформацію; комунікативну: уміння працювати в групі; толерантне ставлення до думок та почуттів оточуючих; інформаційну: навички визначення ролі деталі в тексті, ефективної роботи з книгою; здоров'язбережну: здатність цінувати життя; загальнокультурну: прагнення збагатити свій світогляд).

Матеріали до уроку:

Гомерівська “Одіссея” упродовж ледь не трьох тисяч років захоплює читачів, адже за цей час психологія людей майже не змінилась: як і колись, ми гніваємося, страждаємо, закохуємося, співчуваємо іншим та припускаємося помилок. Поема Гомера вражає кількістю пригод і фантастичних подій, а слово одіссея набуло загального значення й означає нині не лише назву твору Гомера про шлях додому володаря Ітаки, а й будь-чії тривалі мандри й/або поневіряння. якщо поглянути на мапу, мимоволі постає питання: чому шлях із Трої до Ітаки, що неподалік одна одної, розтягнувся на довгих 10 років?

1. Розповідь викладача (основне записати до зошитів)

Шлях поневірянь Одиссея дорогою із Трої до Ітаки

— Під час моєї розповіді опрацюйте мапу-схему поневірянь Одиссея й ілюстрації до твору, складіть опорний конспект уроку.

Сюжет поеми Гомера “Одіссея”. Шлях Одиссея (10 років): Троя — земля кіконів — земля лотофагів — острів кіклопів (циклопів) — острів вітрів — земля лестригонів — царство Кіркеї (Цирцеї) — царство Аїда — сирени — між Скіллою (Сциллою) та Харібдою — острів биків Геліоса — царство Каліпсо — острів феаків (цар Алкіной, цариця Навсікая) — острів Ітака.

Перша фантастична пригода — перебування в країні мирних лотофагів — “їдців лотоса” (чудової солодкої квітки: хто скуштує її, той назавжди забуде свою батьківщину й залишиться збирачем лотоса). У країні кіклопів (однооких чудовиськ) велетень-людожер Поліфем з’їв кількох супутників Одиссея. Велетні-людожери лестригони знищили всі кораблі Одиссея, крім одного. На острові чарівниці Кіркеї супутники Одиссея перетворилися на свиней, лише Одиссей за допомогою рослини-протиотрути здолав чари й залишався у Кіркеї протягом року. Мандрівникам довелося пропливати повз підступних сирен, які знищували довірливих мореплавців; проходити поміж скель, поблизу яких жили Скілла й Харібда, що пожирали людей. На острові бога Геліоса супутники Одиссея вбили бика бога, за що Зевс покарав їх смертю. Хвилі викинули Одиссея на острів Огігія, де він сім років був німфі Каліпсо за

чоловіка. Остання мандрівка Одиссея — до острова феаків, які допомогли героєві дістатися Ітаки, за що їх покарав розгніваний Посейдон.

Композиція поеми:

■ *експозиція* — дім Пенелопи. Телемах вирушає на пошуки Одиссея. Одиссей у фракійців;

■ *зав'язка* — Одиссей у кіклопа Поліфема;

■ *розвиток подій* — пригоди героя дорогою додому;

кульмінація — повернення Одиссея додому та побиття женихів Пенелопи;

■ *розв'язка* — Пенелопа впізнає чоловіка. Одиссей укладає мирний договір з родичами вбитих молодиків.

2. Складання опорного конспекту (запис до зошитів)

· Складіть опорний конспект уроку за здобутою інформацією.

3. Аналіз тексту літературного твору (робота в групах)¹

· Об'єднайтеся у 5 груп. Прочитайте фрагмент “Одиссей і кіклоп Поліфем” пісні 9-ї (вірші 181-566). У групах підготуйте запитання для взаємоперевірки знання тексту за віршами: 1-ша група — 181-249-й; 2-га — 250-314-й; 3-тя — 315-394-й; 4-та — 395-461-й; 5-та — 462-566-й.

4. Презентація групами результатів роботи

(Учні здійснюють взаємоперевірку знання однокласниками тексту літературного твору, ставлячи одне одному запитання, підготовлені в групах.)

Евристична бесіда

- Доведіть, що Поліфем — дикий велетень, який порушує закони гуманності.
- Чи можна виправдати дії Поліфема? Чи викликає він співчуття?
- Назвіть риси характеру, які Одиссей виявив у цьому епізоді.
- Розкажіть про реакцію Посейдона на прохання свого сина.
- У який спосіб у цьому фрагменті зображено побут давніх греків?
- Який прочитаний вами раніше твір має схожий сюжет? (*Арабська народна казка “Синдбад-мореплавець”*.)

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Прочитати й підготувати стислий переказ фрагментів поеми Гомера “Одіссея” (за вибором учнів).

**Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту
y.levchuk2976@gmail.com**

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.